

**UCHWAŁA NR XLI/214/2022
RADY MIEJSKIEJ W MAŁOMICACH**

z dnia 3 lutego 2022 r.

**w sprawie zmiany Uchwały nr XL/208/2021 z dnia 15 grudnia 2021 w sprawie przyjęcia Strategii
Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Małomice na lata 2021-2030.**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, poz. 1834) oraz art. 17 ust 1 pkt.1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j.Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, poz. 1981, poz. 2270 oraz z 2022r. poz.1, poz.66) uchwała się, co następuje:

§ 1. W Uchwale nr XL/208/2021 z dnia 15 grudnia 2021 wprowadza się zmianę polegającą na tym, że załącznik do Uchwały nr XL/208/2021 z dnia 15 grudnia 2021 otrzymuje brzmienie jak załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrz Małomice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Paweł Gorzków

Załącznik do uchwały Nr XLI/214/2022
Rady Miejskiej w Małomicach
z dnia 3 lutego 2022 r.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY MAŁOMICE NA LATA 2021-2030

MAŁOMICE, 2021R.

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
1.1 Podstawy prawne strategii rozwiązywania problemów społecznych.....	4
1.2 Cel i proces tworzenia Strategii	4
1.3 Charakterystyka Gminy Małomice	5
2. Diagnoza społeczna	7
2.1 Wnioski z diagnozy społecznej.....	11
2.2 Analiza SWOT w zakresie problemów społecznych	12
3. Prognoza zmian w zakresie strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Małomice	16
3.1 Cele strategiczne i kierunki niezbędnych działań w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.....	18
3.2 Ramy finansowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	30
4. Wskaźniki realizacji działań	32
4.1. Monitoring i analiza wskaźników pomiaru stopnia realizacji strategii	38
5. Podsumowanie.....	40

1. Wprowadzenie

Polityka społeczna to przyjęty i realizowany przez władzę publiczną i organizacje pozarządowe zespół długofalowych działań na rzecz zaspokajania potrzeb i rozwiązywania problemów społecznych. Celem polityki społecznej jest działalność państwa i innych podmiotów zmierzająca do kształtowania ogólnych warunków pracy i bytu ludności, pożądaných struktur społecznych i stosunków społeczno-kulturowych, służących efektywnemu i sprawiedliwemu zaspokojeniu potrzeb społeczeństwa. Na poziomie lokalnym jednym z podstawowych narzędzi służących realizacji polityki społecznej jest strategia rozwiązywania problemów społecznych.

W sferze działań socjalnych głównym celem jest dbałość o to, by jednostki i rodziny (zwłaszcza żyjące w trudnych warunkach) miały dostęp do systemu wsparcia społecznego i zasobów społecznych, umożliwiających osiągnięcie potencjału koniecznego do samodzielnego funkcjonowania. Należy uwzględnić podczas rozwiązywania problemów społecznych możliwość wykorzystania dostępnych instrumentów o charakterze innowacyjnym, aktywizującym, w tym z zakresu ekonomii społecznej. Podczas tworzenia danej strategii niezwykle ważne jest angażowanie się członków społeczności lokalnej w proces strategicznego rozwiązywania problemów społecznych, ich udział musi zostać uwzględniony na każdym etapie planowania strategicznego – począwszy od diagnozy, poprzez wybór kierunków priorytetowych, a skończywszy na opracowaniu planu wdrażania i monitorowania strategii. Skuteczna strategia to taka, która jest konkretnym instrumentem kierunkowania i programowania działań społecznych oraz reguł, które metodycznie stosowane pozwalają na efektywne działanie, urzeczywistniając jednocześnie sukces podejmowanych przedsięwzięć. Stanowią one szansę na skuteczne budowanie i wykorzystanie potencjału w sferze instytucjonalnej i społecznej na rzecz kształtowania ładu społecznego. Niezwykle ważne podczas pisania niniejszego dokumentu jest wykorzystanie zasobów społecznych, ekonomicznych, uwarunkowań położenia gminy, struktury komunikacji publicznej, kulturowych. Niezwykle ważną kwestią jest bezpieczeństwo socjalne jednostki lub grupy, które daje gwarancje zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych. Tym samym społeczność dąży do zbudowania w miarę spójnego i skutecznego systemu instytucjonalnej ochrony bezpieczeństwa swych obywateli, by dać im możliwość i gwarancję zaspokojenia różnorodnych potrzeb, dążeń, aspiracji i oczekiwań pojedynczych ludzi i grup.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych to dokument przedstawiający koncepcję

działań zmierzających do racjonalizacji lokalnej polityki społecznej, szczególnie w aspekcie rozpoznawania zagrożeń społecznych, ich profilaktyki i minimalizowania negatywnych skutków występujących problemów społecznych. Strategia stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych w obliczu zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania lokalnej społeczności. Niniejsza strategia została opracowana w Ośrodku Pomocy Społecznej w Małomicach. Powstała w procesie partycypacyjnym z uwzględnieniem interesów różnych grup społecznych i przy szerokich konsultacjach społecznych. W pracach nad dokumentem uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, w tym sektora pomocy społecznej, oświaty, kultury, policji, organizacji pozarządowych, kościoła, przedstawiciele samorządu mieszkańców i podmiotów ekonomii społecznej. Strategia została przygotowana na lata 2021-2030, jej misja, cele i kierunki działania skierowane są do społeczności gminy. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Małomice na lata 2021-2030 określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować ich skutki. Strategia stanowi zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym i doprowadzić do integracji społecznej. Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów z zakresu polityki społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej.

1.1 Podstawy prawne strategii rozwiązywania problemów społecznych

Obowiązek opracowania strategii dla gminy nakłada ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Wskazuje ona podstawowe elementy strategii, nie określając szczegółowych zasad dotyczących sposobu opracowania dokumentu. Nad dokumentem pracował Zespół projektowy, który został powołany Zarządzeniem Burmistrz Małomic.

1.2 Cel i proces tworzenia Strategii

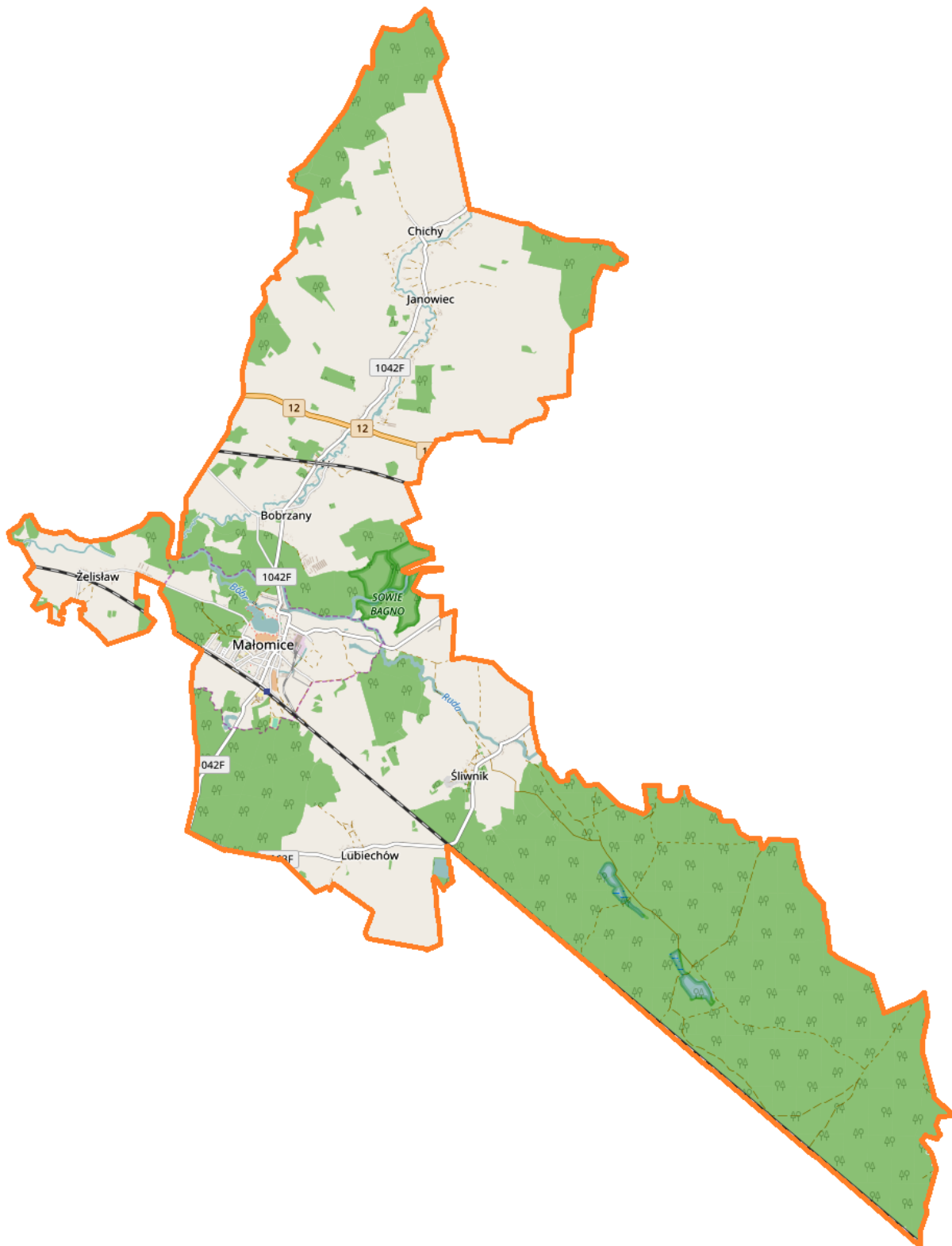
Strategia rozwiązywania problemów społecznych powstała w celu określenia i usystematyzowania kierunków działań, których podjęcie jest konieczne z uwagi na zapewnienie stałego i harmonijnego rozwoju w gminie Małomice poprzez aktywny udział mieszkańców w procesie tworzenia dokumentu oraz późniejszej realizacji założeń strategii. Przygotowanie, a w konsekwencji przyjęcie strategii pozwoli na realizację zadań obejmujących eliminację zjawiska wykluczenia społecznego i ponowną integrację osób zmarginalizowanych z resztą społeczności. Rozwiązania przyjęte w strategii, założone cele i kierunki działania są efektem prac, dyskusji osób aktywnie uczestniczących w tworzeniu niniejszego dokumentu z uwzględnieniem ich opinii. Wzajemne powiązanie realizacji strategii z działaniami opartymi o środki zewnętrzne pozwoli na zapewnienie kompleksowego wsparcia segmentu zasobów ludzkich na terenie gminy, co w efekcie przełoży się na stworzenie warunków do rozwoju całej społeczności.

1.3 Charakterystyka Gminy Małomice

Gmina miejsko – wiejska Małomice położona jest w południowej części województwa lubuskiego, w powiecie żagańskim. Gmina położona jest nad rzeką Bóbr, na skraju Borów Dolnośląskich. Zgłębiając historię gminy dowiadujemy się, że Małomice leżą na historycznym Dolnym Śląsku. Dawniej miasto Małomice należało do województwa zielonogórskiego. Powierzchnia miasta wynosi 525 ha. Miejscowość posiada wysoko rozwinięty transport kolejowy, do większych miast Polski o znaczeniu historycznym mieszkańcy mogą udać się na wycieczkę do Niemiec czy Czech. Z dużą częstotliwością z Małomic odjeżdżają szynobusy, którymi mieszkańcy dojeżdżają do pracy i do szkoły do pobliskich miejscowości.

Gmina Małomice obejmuje miasto Małomice oraz sześć sołectw: Bobrzany, Chichy, Janowiec, Lubiechów, Śliwnik i Żeliszew. Urząd Burmistrza Małomic piastuje pani Małgorzata Janina Sendecka.

Historię gminy dokumentują zachowane zabytki, świadczące o jej przeszłości i kulturze. Do najciekawszych należą: Kościół Polsko-Katolicki, Pałac hrabiowski rodziny von Diebitsch w Chichach oraz Zamek w Janowcu. Mieszkańcy gminy, jak i osoby przejezdne w okresie wakacyjnym chętnie wypoczywają nad Zalewem, który jest miejscem także wielu imprez i atrakcji plenerowych oraz miejscem spotkań rodzinnych.

Rysunek 1. Gmina Malomice – usytuowanie miasta oraz sołectw tworzących Gminę

2. Diagnoza społeczna

Ośrodek Pomocy Społecznej w Małomicach jest jednostką organizacyjną realizującą zadania pomocy społecznej mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Świadczenia z pomocy społecznej udzielane są, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, z następujących powodów:

- ubóstwa,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- niepełnosprawności,
- bezrobocia,
- alkoholizmu,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych,
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- trudności integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Małomicach,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Małomicach,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Małomicach,
- Międzygminne Centrum Integracji Społecznej.

W latach 2019 - 2020 liczba rodzin i osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie uległa zmniejszeniu. W 2019 roku z pomocy skorzystało 159 rodzin – o 31 rodzin mniej niż w 2018 roku i jednocześnie o 87 rodzin mniej niż w 2017 roku. W tym czasie zmalała również liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2019	283	560
2020	254	472

Tabela 2. Powody udzielenia pomocy i wsparcia w latach 2019-2020

Przyczyny korzystania z pomocy	Ogółem rodzin	
	2019	2020
Ubóstwo	167	155
Wielodzietność	14	21
Bezdomność	5	5
Potrzeba ochrony macierzyństwa	12	12
Bezrobocie	90	96
Niepełnosprawność	120	110
Długotrwała lub ciężka choroba	137	130
Przemoc w rodzinie	2	0
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	18	20
Alkoholizm	16	22
Narkomania	3	4

Sytuacja kryzysowa	2	0
Trudności po opuszczeniu ZK	4	3

Głównym powodem przyznawania pomocy jest ubóstwo. Jedną z definicji ubóstwa jest określanie go jako zjawiska społecznego polegającego na braku dostatecznych środków materialnych do zaspokojenia potrzeb życiowych jednostki lub rodziny. Kwestia ubóstwa określana jest w kategoriach absolutnych lub względnych. Przy podejściu absolutnym jako kryterium ubóstwa przyjmuje się warunki materialne, nie zapewniające zaspokojenia minimalnych potrzeb człowieka. Przy podejściu względnym ubóstwo utożsamia się z nadmiernymi różnicami w poziomie życia. Jeśli w społeczeństwie występują duże nierówności, to najgorzej sytuowani jego członkowie, nawet gdy mają środki pozwalające na więcej niż elementarne potrzeby, określają się ubogimi. Ubóstwo jest traktowane jako główna przyczyna sytuacji wymagających pomocy społecznej, dlatego ustawa o pomocy społecznej precyzuje je w art. 8 kryterium dochodowego. Na gruncie pozostałych postanowień ustawy o pomocy społecznej można przyjąć, że „ubóstwo” odnosi się do sytuacji, w której osoby lub rodziny nie posiadają dochodów lub też ich dochody są niższe od kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Kolejną przyczyną przyznawania pomocy jest bezrobocie. Statystyki dotyczące bezrobocia w znacznym stopniu zniekształcają obraz zjawiska ze względu na duży stopień tzw. bezrobocia utajonego oraz powszechności „pracy na czarno”. Bezrobocie powoduje, iż standard życia wielu ludzi stale się obniża i rozszerza się obszar patologii społecznej. Bezrobotnym zgodnie z definicją ustawową jest osoba pozostająca bez pracy, ale jednocześnie zdolna i gotowa do jej podjęcia w pełnym wymiarze czasu pracy. Bezrobocie, przyczyniając się do zubożenia materialnego, w bezpośredni sposób wpływa na poziom życia rodzin, wywierając negatywne skutki zwłaszcza w postaci: dezintegracji rodziny, zmniejszenia siły wsparcia emocjonalnego i solidarności pomiędzy członkami rodziny, zwiększenie ryzyka zaistnienia patologii życia społecznego. Długotrwałe bezrobocie ma wpływ na ekonomiczną i psychospołeczną sferę życia człowieka bezrobotnego oraz jego rodzinę. Jednym z pierwszych skutków utraty pracy jest obniżenie standardu życia rodziny, także wtedy, gdy otrzymywane są świadczenia kompensujące płacę. Sytuacja materialna osób dotkniętych bezrobociem zależy od ich standardu życia w czasie zatrudnienia, a zwłaszcza od posiadanych dóbr trwałego użytku, oszczędności i długów. Duże znaczenie ma poziom, od którego zaczyna się proces degradacji

ekonomicznej i społecznej. Najbardziej dramatyczną sytuację mają rodziny świadczeniobiorców pomocy społecznej, które od dawna korzystały z systemu wsparcia socjalnego z powodu np. niskich dochodów, wielodzietności, inwalidztwa. Trudności finansowe w takich rodzinach prowadzą do drastycznych ograniczeń wydatków nawet na podstawowe potrzeby bytowe. Problem bezrobocia dotyczy nie tylko osoby nim dotkniętej, lecz całej rodziny. Pogorszenie funkcjonowania rodziny jest proporcjonalne do okresu pozostawania bez pracy, przejawia się problemami opiekuńczo-wychowawczymi, przemocą, zanikiem autorytetu rodzicielskiego i może prowadzić do rozpadu rodziny. Pojawia się także groźba przyjmowania przez dzieci negatywnych wzorców osobowych, a w konsekwencji dziedziczenia statusu bezrobotnego.

Dominującą formą pomocy są świadczenia pieniężne, ale z uwagi na ograniczone środki pomoc ta staje się relatywnie niska. Podstawowe znaczenie w pomocy w wychodzeniu z bezrobocia ma więc praca socjalna i przyjmuje ona zróżnicowane formy. Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych to między innymi pomoc w planowaniu nowych koncepcji życia zawodowego, rozbudzanie motywacji do działania ukierunkowanego na zatrudnienie, jak również technika kontaktu, która pozwala na to, by pomoc – jej forma, wysokość i okres świadczenia uzależniona była od aktywności bezrobotnego i jego rodziny. Niepokojący jest wpływ bezrobocia na zachowania patologiczne. Szczególnie niebezpiecznym zjawiskiem staje się przemoc w rodzinie. Długie pozostawanie bez pracy przystymuluje procesy dezintegracji życia rodzinnego. Przymusowa bezczynność zawodowa i nieregularny tryb życia wywołują zachowania dewiacyjne, skierowane na rodzinę i lokalne środowisko społeczne. Negatywne emocje związane z sytuacją bezrobocia przenoszone są na najbliższych – ofiarami przemocy złego traktowania są najczęściej kobiety i dzieci.

Wraz z rosnącym poziomem cywilizacji, zwiększeniu ulega liczba ludzi, którzy nie są w pełni sprawni i nie potrafią samodzielnie rozwiązywać swoich problemów życiowych. Problem ten dotyczy głównie ludzi starszych i niepełnosprawnych. Niepełnosprawności, oprócz uszkodzenia ciała czy choroby, wciąż często towarzyszą liczne bariery ekonomiczno–architektoniczne i środowiskowe, brak tolerancji dla odmienności w swoim otoczeniu, ograniczony dostęp do wszystkich zasobów, dyskryminacja w wielu dziedzinach życia społecznego. Każda osoba postawiona w obliczu takiej sytuacji zwykle izoluje samego siebie od otaczającego świata, dokonując segregacji na zdrowych i niepełnosprawnych.

2.1 Wnioski z diagnozy społecznej

Najbardziej dotkliwymi i powszechnymi problemami społecznymi występującymi na terenie Gminy jest ubóstwo, długotrwała choroba i bezrobocie. Osoby bezrobotne to głównie ludzie posiadający niskie wykształcenie oraz kwalifikacje zawodowe, nieadekwatne do obecnego rynku pracy. Istniejące zakłady pracy na terenie gminy nie są w stanie zaoferować wszystkim mieszkańcom zatrudnienia.

Rodziny dotknięte długotrwałym bezrobociem nie posiadają umiejętności przystosowania się do zmieniających się zasad funkcjonowania na rynku pracy. Ponadto rodziny te wykazują bierność, tendencje do obarczania innych swoją sytuacją, nie dostrzegają swoich zasobów i możliwości, często tym postawom towarzyszą zachowania wpływające destrukcyjnie na funkcjonowanie rodziny, głównie to nadużywanie alkoholu lub zażywanie środków psychoaktywnych. Powyższa sytuacja kształtuje postawy dorastających w tych rodzinach dzieci, które powielają bierną postawę rodziców. Trudno jest aktywizować zawodowo oraz społecznie osoby z tak trudnych środowisk.

Istotnym, powszechnie występującym problemem na terenie Gminy jest alkoholizm, który jest przyczyną wielu nieszczęść i sytuacji trudnych dla rodzin. W rodzinach dotkniętych tym problemem występują trudności natury psychologicznej, np. nadmierna odpowiedzialność lub jej brak, zanik wzajemności, czy też zamykanie się przed innymi ludźmi, brak akceptacji siebie i innych. Bardzo częstowystępują również liczne formy przemocy, np. fizyczna, psychiczna, słowna, itp. Niejednokrotnie niezbędne są interwencje policji oraz pracowników pomocy społecznej w środowisku.

Część społeczności gminnej wykazuje także inne trudności, jak nieumiejętność rozwiązywania problemów życiowych, niezaradność w obszarze wychowywania dzieci, które często łączą się ze sobą, brak umiejętności radzenia sobie ze stresem i w sytuacjach trudnych.

Mieszkańcy Gminy będący osobami niepełnosprawnymi borykają się głównie z kłopotami finansowymi, bezrobociem oraz potrzebą łatwiejszego dostępu do rehabilitacji i specjalistycznych usług medycznych, a także barierami architektonicznymi i komunikacyjnymi. Gmina będzie się musiała zmierzyć czekającymi ją wyzwaniami: spadek liczny ludności, migracje do aglomeracji miejskich lub za granicę w poszukiwaniu

dobrze płatnej pracy młodych i aktywnych zawodowo osób, wzrost liczby osób starszych i samotnych wymagających wsparcia, w tym usług opiekuńczych.

2.2 Analiza SWOT w zakresie problemów społecznych

Analiza SWOT jest techniką analityczną służącą uporządkowaniu posiadanych informacji. W przypadku strategii rozwiązywania problemów społecznych stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej. Analizę SWOT problemów społecznych w Gminie Małomice przeprowadzoną na potrzeby niniejszego dokumentu przedstawiono poniżej.

Mocne strony:

- funkcjonowanie w gminie zakładów produkcyjnych wytwarzających produkty blaszane,
- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy,
- zachęcanie inwestorów do tworzenia w gminie nowych miejsc pracy,
- wspieranie osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych,
- istnienie warunków do prowadzenia efektywnej pracy socjalnej,
- zapewnianie wsparcia ze strony asystenta rodziny,
- dobra dostępność szkolnictwa podstawowego,
- zapewnianie dostępu do kształcenia integracyjnego,
- dostosowana do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży oferta spędzania czasu wolnego,
- działalność Małomickiego Ośrodka Kultury oraz Biblioteki Publicznej,
- zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy dostępu do pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej, psychospołecznej i prawnej,
- funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- informowanie osób starszych i niepełnosprawnych o przysługujących im prawach i dostępnych formach pomocy,

- organizowanie usług opiekuńczych,
- dobrze zorganizowany system dożywiania dzieci w szkołach,
- działalność w gminie organizacji pozarządowych,
- prowadzenie wśród osób starszych działań prozdrowotnych,
- dobrze wykwalifikowana i podnosząca kwalifikacje kadra w Urzędzie Miejskim Małomic i jednostkach podległych,
- organizowanie przez OPS treningów umiejętności społecznych,
- podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze polityki społecznej oraz z przedstawicielami kościoła,
- dobra współpraca samorządu gminy z samorządem powiatu,
- dobrze rozwinięta sieć podmiotów ekonomii społecznej.

Słabe strony:

- niewystarczająca ilość zasobów mieszkań komunalnych, w tym socjalnych,
- brak grup dla rodzin i osób samotnie wychowujących dzieci,
- niewystarczający dostęp do opieki przedszkolnej,
- brak w gminie żłobka,
- brak możliwości kontynuowania w gminie nauki na poziomie ponadpodstawowym,
- brak grupy wsparcia i mieszkań chronionych dla ofiar przemocy w rodzinie,
- ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki lekarskiej w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- niewystarczająca liczba pracowników świadczących osobom niepełnosprawnym pomoc i wsparcie,
- ograniczona pomoc dla osób starszych ze strony rodziny,
- brak grupy wsparcia dla osób niepełnosprawnych,
- brak bazy rehabilitacyjnej,
- istnienie barier utrudniających niepełnosprawnym codzienne życie,
- niedostosowana do potrzeb baza lokalowa OPS-u,
- niewielki potencjał sektora pozarządowego działającego w obszarze polityki społecznej,
- nierozwinięty wolontariat, m.in. brak wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne w formie np. usług sąsiedzkich i asystenckich.

Szanse:

- pozyskiwanie inwestorów i tworzenie nowych miejsc pracy,
- rozwój przedsiębiorczości,
- tworzenie mikroprzedsiębiorstw służących reintegracji społecznej,
- wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych
- rozwój turystyki, w tym agroturystyki,
- skuteczniejsze pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
- dostęp do europejskich rynków pracy,
- możliwość znalezienia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy przez kończącą edukację młodzież,
- przygotowanie oferty zajęć wychowawczych dla rodzin z dziećmi,
- zwiększenie dostępu do specjalistycznej opieki medycznej, utworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży,
- rozwój oferty spędzania czasu wolnego, w tym infrastruktury mu służącej,
- zwiększenie świadomości społecznej na temat uzależnień i przemocy domowej,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- udział w realizacji nowych programów socjalnych,
- wspieranie działań mających na celu aktywne uczestnictwo osób starszych życiu społecznym,
- stałe podnoszenie kwalifikacji pracowników w jednostkach Gminy Małomice,
- nowe standardy wprowadzone do pomocy społecznej,
- zwiększenie aktywności społecznej,
- rozwój podmiotów ekonomii społecznej,
- tworzenie nowych spółdzielni socjalnych poszerzenie sektora pozarządowego działającego w obszarze polityki społecznej,
- utworzenie wolontariatu lub wprowadzenie usług asystenckich.

Zagrożenia

- niski poziom aktywności osób bezrobotnych w poszukiwaniu pracy, brak wiary we własne możliwości oraz poczucie niskiej wartości,
- obawa przed podjęciem pracy i przekwalifikowaniem zawodowym,

- emigracja zarobkowa osób młodych do innych jednostek administracyjnych,
- obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej,
- coraz większa dostępność napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych, np. dopalaczy,
- rosnące zagrożenie uzależnieniami nie chemicznymi (Internet, gry komputerowe, telefon komórkowy) i cyberprzemocą,
- zwiększająca się liczba osób starszych i niepełnosprawnych, niewłaściwa struktura społeczeństwa,
- niezadowalający poziom życia osób starszych,
- niski poziom społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych wycofywanie się z życia społecznego,
- rozwój chorób psychicznych, depresji i nerwic,
- niewłaściwie finansowany system pomocy społecznej,
- nakładanie na gminy nowych zadań bez odpowiedniego zabezpieczenia finansowego ze strony budżetu państwa,
- nadmiar trudnych do interpretacji przepisów prawa.

Prognoza zmian w zakresie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Małomice

Przewiduje się, że konsekwencją realizacji działań ujętych w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Małomice na lata 2021-2030” będzie wzrost zaufania obywateli zamieszkujących obszar Gminy w stosunku do placówek pomocowych oraz zmniejszenie obszarów, w których występują problemy społeczne, szczegółowo określone w rozdziale 3.2. niniejszej Strategii.

3. Prognoza zmian w zakresie strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Małomice

Tabela 3. Prognoza zmian problemów społecznych na terenie Gminy w wyniku realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Problem społeczny	Prognoza zmian
Bezrobocie	<ul style="list-style-type: none"> • spadek liczby osób bezrobotnych poprzez wzrost aktywizacji zawodowej, • powstawanie nowych podmiotów gospodarczych, w wyniku czego nastąpi wzrost miejsc pracy i rozwoju ekonomii społecznej, • poprawa dostępu do usług świadczonych przez PUP, • Zwiększenie szans osób bezrobotnych na znalezienie zatrudnienia poprzez odpowiednie dostosowanie ich kwalifikacji do wymagań rynku pracy, • wzrost kompetencji i potencjału osób, które ubiegają się o zatrudnienie,
Ubóstwo	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa warunków życia mieszkańców Gminy i spadek liczby rodzin ubogich, • zapewnienie odpowiednich warunków egzystencyjnych osobom i rodzinom potrzebującym, • zwiększenie dostępu do rynku pracy, • rozszerzenie działań w formie pracy socjalnej,
Problemy osób z niepełnosprawnościami	<ul style="list-style-type: none"> • powstanie organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych, • podniesienie jakości życia osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier architektonicznych w miejscach publicznych, • pobudzenie zaangażowania osób niepełnosprawnych w życie społeczne i zawodowe, • zwiększenie zatrudnienia osób z niepełnosprawnością,

	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
Problemy osób starszych	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa jakości i dostępności opieki zdrowotnej dla osób starszych, • wzrost aktywności osób starszych poprzez zapewnienie im dostępu do rekreacji, kultury i wypoczynku, • rozwijanie środowiskowych form opieki dla osób niesamodzielnych, zależnych, • wzrost liczby osób zatrudnionych przez OPS sprawujących opiekę nad osobami starszymi, • rozwój wolontariatu na rzecz pomocy seniorom,
Bezradność w sprawie opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz przemoc w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie kampanii informacyjnych propagujących odpowiedzialne rodzicielstwo, • poprawa akcesu do specjalistycznego poradnictwa w zakresie problemów opiekuńczo- wychowawczych, • spadek liczby rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi, • spadek liczby rodzin objętych pomocą asystenta rodziny, • tworzenie nowych miejsc spotkań rodzin w społeczności lokalnej,
Uzależnienie	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie liczby osób dotkniętych uzależnieniami, • wzrost liczby zrealizowanych programów profilaktycznych dotyczących uzależnień, • rozwój specjalistycznego poradnictwa, • zwiększenie dostępności do poradnictwa w zakresie uzależnień,
Bezdomność	<ul style="list-style-type: none"> • spadek liczby osób bezdomnych, • spadek liczby osób narażonych na bezdomność z powodu bezrobocia, bóstwa poprzez działania na

	<p>rzecz pobudzenia aktywności zawodowej i rozwoju kwalifikacji,</p>
Przestępczość	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój społecznej świadomości na temat zjawisk przemocy w rodzinie, • zwiększenie dostępności do specjalistycznych pomocy psychologicznej dla rodzin dotkniętych przemocą, • zmniejszenie liczby przestępstw na terenie Gminy, • eliminowanie aktów wandalizmu i chuligaństwa poprzez odpowiednie zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, • zwiększenie aktywności służb publicznych w przeciwdziałaniu przestępczości, • poprawa bezpieczeństwa wśród pieszych i pasażerów pojazdów.

Zmiany, które się prognozuje będą możliwe do uzyskania poprzez współdziałanie instytucji i organizacji pozarządowych, które funkcjonują dla dobra mieszkańców Gminy w sferze scalania społeczności lokalnej, zwyczajki aktywności i pomocy społecznej.

3.1 Cele strategiczne i kierunki niezbędnych działań w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Polityka społeczna Gminy polega na zapewnieniu mieszkańcom poczucia dobrostanu, kompleksowej opieki nad rodziną, wspomaganie najsłabszych, służy także rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz umożliwia pełne uczestnictwo w życiu społecznym. W oparciu o ustalone problemy określono cele strategiczne, którym przypisano szereg celów szczegółowych oraz skonkretyzowanych kierunków działań.

Misją samorządu gminy Małomice w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021- 2030 jest wzmacnianie rodzin, przeciwdziałanie różnym formom marginalizacji i wykluczenia społecznego, podniesienie jakości życia mieszkańców i stwarzanie im warunków do rozwoju oraz integrowanie społeczności lokalnej.

Cel strategiczny	Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie
Cele operacyjne	<p>Udzielanie pomocy dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie.</p>
Kierunki działań do celu operacyjnego	<p>Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej, prawnej i społecznej dla osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie, m.in. poprzez rozszerzenie oferty działającego w gminie Punktu Konsultacyjnego oraz podejmowanie współpracy z placówkami leczenia uzależnień i ośrodkami wsparcia świadczącymi pomoc w w/w zakresie.</p> <p>Zintensyfikowanie w gminie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności kierowanej do dzieci i młodzieży, ich rodziców oraz nauczycieli.</p> <p>Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p> <p>Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.</p> <p>Tworzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w gminie.</p> <p>Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie.</p>
Czas realizacji	Lata 2021-2030.
Realizatorzy	Burmistrz Małomic, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania

	<p>Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Punkt Konsultacyjny, gminne placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne.</p>
Partnerzy w realizacji	<p>Placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe, leczenia uzależnień, ośrodki wsparcia, specjaliści, grupy samopomocowe, instytucje rządowe, policja, prokuratura rejonowa, sąd rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, w tym organizacje udzielające pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie, Kościół, społeczność lokalna.</p>
Cel strategiczny	Dostępność opieki zdrowotnej
Kierunki działań do celu operacyjnego 2.	<p>Promowanie zdrowia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej. Zwiększenie dostępu mieszkańcom do świadczeń zdrowotnych, głównie specjalistycznych, w tym opieki geriatrycznej i rehabilitacji.</p> <p>Podjęcie działań wynikających z rozeznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców, w tym opracowywanie i realizowanie programów zdrowotnych.</p> <p>Inicjowanie przedsięwzięć lokalnych mających na celu zaznajomienie mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami.</p> <p>Upowszechnianie wśród mieszkańców gminy informacji na temat dostępności i możliwości skorzystania ze specjalistycznych usług medycznych, w tym wykonania badań specjalistycznych.</p>
Czas realizacji	Lata 2021-2030.

Realizatorzy	Burmistrz Małomic, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Punkt Konsultacyjny, gminne placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne,
Partnerzy w realizacji	Placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe, placówki leczenia uzależnień, ośrodki wsparcia, specjaliści, grupy samopomocowe, instytucje rządowe, policja, prokuratura rejonowa, sąd rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, w tym organizacje udzielające pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie, Kościół, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni
Prognoza zmian	Zwiększenie dostępności do usług medycznych, w tym konsultacji specjalistycznych oraz promowanie zdrowego stylu życia.
Cel strategiczny	Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania
Cele operacyjne	Zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych.
Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.	Udzielanie osobom starszym i niepełnosprawnym wsparcia w postaci pracy socjalnej, pomocy finansowej i usługi rzeczowej. Rozwijanie usług opiekuńczych i usług asystenckich.

	<p>Inicjowanie i promowanie wśród mieszkańców gminy działań samopomocowych, np. pomocy sąsiedzkiej.</p> <p>Kontynuowanie działań prozdrowotnych wśród osób starszych i niepełnosprawnych.</p> <p>Rozwijanie oferty spędzania czasu wolnego kierowanej do osób starszych i niepełnosprawnych – zapewnienie im odpowiedniego dostępu do edukacji, kultury i rekreacji poprzez organizowanie imprez środowiskowych, wycieczek, zajęć, spotkań integracyjnych, m.in. w ramach gminnych placówek kulturalnych oraz przy współpracy z organizacjami pozarządowymi.</p> <p>Wspieranie inicjatyw służących zwiększeniu aktywności osób starszych i niepełnosprawnych oraz wykorzystujących ich potencjał.</p> <p>Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy oraz Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, m.in. przy: likwidacji barier, zapewnieniu dostępu do rehabilitacji i sprzętu rehabilitacyjnego oraz zapewnieniu i utrzymaniu odpowiedniego zatrudnienia.</p> <p>Podejmowanie i rozszerzanie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, m.in. z zakładami opieki zdrowotnej, ośrodkami wsparcia, domami pomocy społecznej, podmiotami świadczącymi usługi rehabilitacyjne, zakładami pracy chronionej, zakładami aktywności zawodowej, organizacjami pozarządowymi, a także z Kościołem.</p> <p>Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne w codziennym życiu.</p>
Czas realizacji	Lata 2021-2030.

Realizatorzy	Burmistrz Małomic, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Punkt Konsultacyjny, gminne placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne.
Partnerzy w realizacji	Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, pracodawcy, ośrodki wsparcia, podmioty świadczące usługi rehabilitacyjne, domy pomocy społecznej, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe działające na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, Kościół, społeczność lokalna.

Cel strategiczny	Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju
Cele operacyjne	Wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji, w tym pozostających bez pracy. Tworzenie w gminie nowych miejsc pracy.
Kierunki działań do celów operacyjnych	Kontynuowanie pracy socjalnej z osobami ubogimi i bezrobotnymi, obejmującej m.in. motywowanie do podnoszenia kwalifikacji, poszukiwania zatrudnienia i rozwiązywania własnych problemów oraz zawieranie z nimi kontraktów socjalnych. Podejmowanie wśród osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej działań edukacyjnych służących poprawie ich położenia oraz zapobieganiu zjawisku dziedziczenia bezrobocia i biedy, m.in. edukowanie w zakresie umiejętnego gospodarowania budżetem domowym. Udzielanie przez OPS pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i z funduszu

<p>alimentacyjnego oraz w razie potrzeby, w formie dodatków mieszkaniowych i dodatku energetycznego.</p> <p>Udzielanie przez OPS świadczeń na rzecz rodzin.</p> <p>Zachęcanie osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego do aktywnych postaw, promowanie wśród nich samopomocy, np. pomocy sąsiedzkiej oraz organizowanie na rzecz ubogich akcji charytatywnych (np. zbiórek).</p> <p>Udzielanie pomocy dzieciom pochodzącym z rodzin ubogich, m.in. poprzez prowadzenie dożywiania w szkołach, wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także organizowanie wypoczynku oraz czasu wolnego.</p> <p>Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych mieszkańców gminy – upowszechnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach, organizowanie robót publicznych, prac społecznie użytecznych, interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego oraz udzielanie pomocy w rozpoczęciu działalności gospodarczej.</p> <p>Wspieranie tworzenia i rozwoju podmiotów ekonomii społecznej w gminie, w tym spółdzielni socjalnych.</p> <p>Podejmowanie działań na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych bezdomnością, m.in. prowadzenie pracy socjalnej, udzielenie wsparcia finansowego i rzeczowego oraz w dostępie do opieki zdrowotnej i terapii uzależnień, zapewnienie schronienia; podejmowanie współpracy w tym zakresie z placówkami spoza gminy.</p> <p>Poszerzenie w gminie zasobów mieszkań komunalnych, w tym tworzenie nowych mieszkań socjalnych oraz mieszkań chronionych</p> <p>i podniesienie standardów w/w lokali.</p>

	<p>Opracowanie, realizacja lub współudział w realizacji programów i projektów na rzecz zagrożonych i dotkniętych wykluczeniem społecznym, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa (w ramach konkursów).</p> <p>Pozyskiwanie nowych inwestorów, promowanie gminy przy wykorzystaniu jej walorów, tworzenie i oferowanie terenów pod działalność gospodarczą, oferowanie inwestorom ulg podatkowych.</p> <p>Wspieranie i promowanie przedsiębiorczości.</p> <p>Wspieranie rozwoju turystyki i rekreacji w gminie, m.in. poprzez promowanie jej walorów oraz rozwijanie oferty i infrastruktury turystycznej, w tym agroturystycznej.</p> <p>Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się wspieraniem przedsiębiorczości i inicjatyw gospodarczych oraz rozwoju gminy, udzielaniem wsparcia osobom ubogim, bezrobotnym i bezdomnym, a także z Kościołem.</p>
Czas realizacji	Lata 2021-2030.
Realizatorzy	Burmistrz Małomic, Rada Miejska, Urząd Miasta, Ośrodek Pomocy Społecznej, gminne placówki oświatowe i kulturalne, MZGK.
Partnerzy w realizacji	Powiatowy Urząd Pracy i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, szkoły, inwestorzy, pracodawcy, w tym lokalni przedsiębiorcy, placówki zapewniające schronienie poza gminą, placówki ochrony zdrowia, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe, w tym organizacje zajmujące się wspieraniem przedsiębiorczości i inicjatyw gospodarczych oraz rozwoju gminy, udzielaniem wsparcia osobom

	bezrobotnym, ubogim i bezdomnym, a także Kościół, społeczność lokalna.
Cel strategiczny	Wspieranie rodzin oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju
Cele operacyjne	<p>Pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji.</p> <p>Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju.</p> <p>Utworzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.</p>
Kierunki do celów operacyjnych działań	<p>Kontynuowanie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności z rodzinami wymagającymi ochrony macierzyństwa lub wielodzietności oraz mającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>Utrzymanie pomocy w formie wsparcia asystenta rodziny, prowadzenie pracy długoterminowej, organizowanie szkoleń oraz warsztatów dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>Prowadzenie wśród rodzin edukacji w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich oraz promowanie prawidłowego modelu rodziny, m.in. przez pracowników OPS-u, placówek oświatowych, asystenta rodziny. Zapewnienie rodzinom oraz osobom samotnie wychowującym dzieci szerszego dostępu do poradnictwa specjalistycznego.</p> <p>Promowanie wśród pracodawców elastycznych form zatrudnienia, ułatwiających godzenie pracy z wychowaniem dzieci.</p> <p>Podjęcie działań w kierunku zwiększenia w gminie dostępu do opieki przedszkolnej oraz zapewnienia opieki nad dziećmi do lat 3.</p> <p>Kontynuowanie i wspieranie działań integracyjnych na rzecz rodzin, min. organizowanie rodzinnych pikników.</p>

	<p>Zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przy wykorzystaniu zasobów oświatowych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy; rozwijanie infrastruktury umożliwiającej spędzanie czasu wolnego oraz rozwój uzdolnień i zainteresowań dzieci i młodzieży, organizowanie wypoczynku.</p> <p>Tworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.</p> <p>Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez zwiększenie dostępności zajęć wyrównawczych, udzielanie pomocy w nauce (np. przez wolontariuszy), przyznawanie stypendiów.</p> <p>Opracowywanie i wdrażanie programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i z budżetu państwa (w ramach konkursów); podejmowanie współpracy w tym zakresie z organizacjami pozarządowymi.</p> <p>Integrowanie i koordynowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i ochrony zdrowia, policji, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych i kościoła.</p>
Czas realizacji	Lata 2021-2030.
Realizatorzy	Burmistrz Małomic, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gminne placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne.

Partnerzy w realizacji	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, placówki oświatowe, placówki zapewniające schronienie spoza gminy, placówki ochrony zdrowia, specjaliści, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe, m.in. organizacje udzielające pomocy rodzinom i dzieciom i zajmujące się wspieraniem i upowszechnianiem kultury, turystyki, sportu i rekreacji, jednostki ochotniczej straży pożarnej, oraz Kościoł, społeczność lokalna.
Cel strategiczny 6 .	Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie
Cele operacyjne:	Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich. Podejmowanie przedsięwzięć profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych poświęconych przestępczości.
Kierunki działań do celu operacyjnego	<p>Podejmowanie w gminie przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych przestępczości i jej skutkom (akcje, kampanie).</p> <p>Podejmowanie działań profilaktyczno-edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży, m.in. opracowywanie i realizowanie programów w placówkach oświatowych i włączanie w ich realizację policjantów.</p> <p>Patrolowanie i wizytowanie miejsc publicznych w gminie; zwiększenie częstotliwości patroli policyjnych w miejscach najbardziej zagrożonych przestępczością, szczególnie w godzinach wieczornych i nocnych.</p> <p>Kontynuowanie przez jednostki gminne i mieszkańców współpracy z policją, prokuraturą rejonową, sądem rejonowym, kuratorami sądowymi i organizacjami pozarządowymi na rzecz przeciwdziałania przestępczości.</p> <p>Zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego.</p> <p>Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze, m.in.</p>

	poprzez remont dróg gminnych, budowę przejść dla pieszych, oświetlenia i miejsc parkingowych.
Czas realizacji	Lata 2021-2030.
Realizatorzy	Burmistrz Małomic, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gminne placówki oświatowe i kulturalne.
Partnerzy w realizacji	Placówki ochrony zdrowia, placówki ponadpodstawowe, prokuratura rejonowa, sąd rejonowy, kuratorzy sądowi, policja, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.
Cel strategiczny 7.	Wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego
Cele operacyjne:	Doskonalenie sektora pomocy społecznej w gminie. Rozwijanie i wspieranie sektora pozarządowego oraz rozszerzanie współpracy z należącymi do niego organizacjami. Utworzenie na terenie Gminy Małomic pedagogów ulicznych (streetworker).
Kierunki działań do celu operacyjnego	Systematycznie podnoszenie kompetencji przez kadrę OPS-u, m.in. poprzez uczestnictwo w szkoleniach i warsztatach. Dalsze zapewnianie wsparcia ze strony asystenta rodziny. W razie możliwości rozszerzenie infrastruktury socjalnej w gminie. Zapewnienie mieszkańcom szerszego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania i dostępnych formach świadczeń pomocowych, m.in. poprzez rozwijanie strony internetowej OPS-u. Opracowywanie i realizowanie projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa (w ramach konkursów).

Czas realizacji	Lata 2021-2030.
Realizatorzy	Burmistrz Małomic, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne gminy.
Partnerzy w realizacji	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe, inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, Kościół, społeczność lokalna.

3.2 Ramy finansowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Środki przewidziane na zadania związane z realizacją strategii to w sumie około 10 milionów zł rocznie¹. Obejmują one działania z zakresu zabezpieczenia społecznego, ponieważ poprawiają one sytuację materialną rodzin.

Pula środków jest zabezpieczana krocząco w uchwałach budżetowych na rok 2022 i lata następne oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Małomice Pochodzą w szczególności z następujących źródeł:

- dochodów własnych Gminy Małomice;
- dotacji celowych budżetu państwa (w tym na działania na rzecz zabezpieczenia społecznego) np. Wojewody Lubuskiego,
- funduszy zewnętrznych, w tym: Fundusze Strukturalne, programy wspólnotowe Unii Europejskiej i inne programy pomocowe pozyskiwane zarówno przez Gminę Małomice i jego jednostki pomocnicze i organizacyjne, jak i organizacje pozarządowe realizujące projekty społeczne w partnerstwie z Gminą Małomice.
- darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych,

¹ Ramy finansowe zostały sporządzone wg danych na dzień 01.09.2021 r. W latach 2021-2030 wydatki mogą być mniejsze w związku z trudną sytuacją gospodarczą spowodowaną epidemią Covid-19. Różnice te nie spowodują istotnej zmiany, ponieważ większość zadań związanych z realizacją strategii należy do obowiązków ustawowych. Założyć należy, że utrzymany będzie dotychczasowy zakres i poziom finansowania działań z zakresu zabezpieczenia społecznego.

- a także środków finansowych innych podmiotów współpracujących z Gminą Małomice przy realizacji strategii i jej programów.

Lp.	Budżet w podziale na grupy działań	Kwota
1.	Działania na rzecz osób starszych, chorych, niepełnosprawnych	2000000,00
2.	Zapobieganie uzależnieniom	500000,00
3.	Działania na rzecz dzieci i rodzin	1000000,00
4.	Pozostałe zadania z zakresu pomocy społecznej	500000,00
5.	Działania na rzecz zabezpieczenia społecznego	600000,00

4. Wskaźniki realizacji działań

Poniższa tabela przedstawia wskaźniki realizacji zdań zawartych w Strategii wg założonych celów strategicznych, celów operacyjnych oraz ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację.

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Odpowiedzialność za realizację	Wskaźniki realizacji zadania
<p>Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie</p>	<p>Udzielanie pomocy dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie.</p>	<p>Zespół opracowujący i realizujący Strategię.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba punktów udzielających porad dla osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie, • liczba udzielonych porad i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, • liczba projektów i programów profilaktycznych, • liczba programów w zakresie programów z zakresu, rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.

<p>Dostępność opieki zdrowotnej</p>	<p>Promowanie zdrowia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej.</p> <p>Zwiększenie dostępu mieszkańcom do świadczeń zdrowotnych, głównie specjalistycznych, w tym opieki geriatrycznej i rehabilitacji.</p> <p>Podjęcie działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców, w tym opracowywanie i realizowanie programów zdrowotnych.</p> <p>Inicjowanie przedsięwzięć lokalnych mających na celu zaznajomienie mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami.</p> <p>Upowszechnianie wśród mieszkańców gminy informacji na temat dostępności i możliwości skorzystania ze specjalistycznych usług medycznych, w tym wykonania badań specjalistycznych.</p>	<p>j/w</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów zdrowotnych, • liczba przedsięwzięć lokalnych mających na celu zaznajomienie mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami; • liczba udzielonych informacji na temat dostępności i możliwości skorzystania ze specjalistycznych usług medycznych, w tym wykonania badań specjalistycznych.
--	--	------------	--

<p>Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania</p>	<p>Zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej.</p> <p>Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych.</p>	<p>j/w</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba mieszkań wspomaganych/chronionych na terenie Gminy Małomice, • liczba osób świadczących usługi opiekuńcze, • liczba programów dla osób starszych, chorych i niepełnosprawnych realizowanych na terenie Gminy Małomice, • liczba osób korzystających z usług opiekuńczych, • liczba osób pobierających świadczenia opiekuńcze (zasilek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasilek opiekuńczy, zasilek dla opiekuna), • kwoty wydatków przeznaczone na świadczenia opiekuńcze, • liczba osób korzystających z pomocy w formie asystent osoby niepełnosprawnej, • liczba osób korzystających z opieki wytchnieniowej.
--	--	------------	---

<p>Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju</p>	<p>Wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji, w tym pozostających bez pracy. Tworzenie w gminie nowych miejsc pracy.</p>	<p>j/w</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kwoty wydatków na świadczenia pieniężne z zakresu pomocy społecznej, • liczba środowisk objętych pracą socjalną w tym kontraktem socjalnym, • liczba dzieci korzystających z pomocy w formie posiłków, • kwoty wydatków przeznaczone na dożywianie dzieci w placówkach oświatowych, • liczba utworzonych i funkcjonujących na terenie gminy podmiotów ekonomii społecznej, • liczba mieszkań komunalnych i socjalnych na terenie gminy, • liczba programów i projektów na rzecz zagrożonych i dotkniętych wykluczeniem społecznym, • liczba nowych inwestorów powstałych na terenie gminy, • liczba gospodarstw agroturystycznych oferujących miejsca do odpoczynku.
---	---	------------	--

<p>Wspieranie rodzin oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju</p>	<p>Pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju. Utworzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.</p>	<p>j/w</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób/rodzin objętych pomocą a formie asystenta rodziny, • liczba punktów świadczących specjalistyczne poradnictwo dla rodzin, • liczba i oferta zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży; • liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, • liczba działań w kierunku zwiększenia w gminie dostępu do opieki przedszkolnej oraz zapewnienia opieki nad dziećmi do lat 3. • liczba organizowanych rodzinnych pikników.
<p>Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie</p>	<p>Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich. Podejmowanie przedsięwzięć profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych poświęconych przestępczości.</p>	<p>j/w</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych przestępczości i jej skutkom (akcje, kampanie), • liczba działań profilaktyczno-edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży,

<p>Wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego</p>	<p>Doskonalenie sektora pomocy społecznej w gminie. Rozwijanie i wspieranie sektora pozarządowego oraz rozszerzanie współpracy z należącymi do niego organizacjami. Utworzenie na terenie Gminy Małomic pedagogów ulicznych (streetworker).</p>	<p>j/w</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba szkoleń pracowników służb społecznych na terenie gminy.
--	--	------------	--

4.1. Monitoring i analiza wskaźników pomiaru stopnia realizacji strategii

Realizacja Strategii będzie monitorowana w oparciu o założone wskaźniki obserwacji, w tym, m.in.:

1. W obszarze społecznym:

- struktura demograficzna mieszkańców,
- przyrost naturalny,
- saldo migracji,
- liczba beneficjentów pomocy społecznej,
- powody korzystania z pomocy,
- formy udzielanej pomocy.

2. W obszarze gospodarczym:

- liczba funkcjonujących podmiotów gospodarczych,
- liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych.

Ponadto monitorowana będzie liczba programów i projektów przyjętych do realizacji, a także ilość środków finansowych przeznaczonych na poszczególne działania zaplanowane w strategii.

Dane do pomiaru wskaźników pozyskiwane będą głównie z następujących źródeł:

- danych statystycznych GUS,
- Urzędu Miasta w Małomicach,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Żaganiu,
- sprawozdań OPS w Małomicach z realizacji programów i projektów.

Monitorowanie umożliwi:

- aktualną ocenę wykonywania programów, osiągnięcia celów i realizacji zadań,
- prognozowanie możliwych zmian warunków realizacji,
- podjęcie czynności naprawczych i zabezpieczających,
- informowanie lokalnej społeczności o osiągniętych efektach.

Zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej w Małomicach będzie sporządzanie co najmniej raz na dwa lata raportów monitoringowych, które ukażą stan realizacji Strategii. Będą one wykonywane na podstawie danych znajdujących się w sprawozdaniach cząstkowych od

wszystkich podmiotów zaangażowanych w wykonanie Strategii i przekazywanych do Ośrodka Pomocy Społecznej. Rezultaty raportu winny eksponować na podejmowanie działań, których celem będzie zniwelowanie bądź usunięcie nieprawidłowości na etapie wdrażania Strategii. Co więcej, raport będzie stanowił podstawę do wszelkich prac aktualizacyjnych i składania sugestii adaptacji zapisów Strategii w stosunku do zachodzących zmian społeczno-gospodarczych na terenie Gminy Małomicach.

Wyznacznikiem realizacji celów strategicznych będzie przede wszystkim stopień zadowolenia osób mieszkających na terenie Gminy z jakości życia. Owa jakość będzie sprawdzana na podstawie weryfikatorów zawartych w tabeli powyżej. Oprócz tego wskaźnikiem będzie również zmniejszająca się liczba beneficjentów pomocy oraz zmniejszanie się strumienia środków na bezpośrednie wsparcie osób, które potrzebują pomocy najbardziej.

5. Podsumowanie

Dobrem nadrzędnym niniejszej strategii rozwiązywania problemów społecznych jest człowiek i jego potrzeby rozumiane w kontekście indywidualnym, jak i społecznym. Strategia jest dokumentem opisującym, analizującym i wartościującym zjawiska w tym obszarze rzeczywistości, od którego zależy stworzenie wizji godnego życia zarówno jednostki, jak też grupy społecznej, jako całości. W praktyce stanowi skuteczny instrument realizacji przyjętych założeń dla osiągnięcia stanu określonego w wizji.

Zapisy Strategii mogą być realizowane przede wszystkim przy pomocy kapitału ludzkiego i społecznego. Rozwiązywanie najważniejszych problemów społecznych zależy od jakości zasobów ludzkich i zaufania oraz aktywności społeczeństwa. Kapitał ludzki to: wiedza, umiejętności, kwalifikacje i zdolności ludzido szybkiego oraz skutecznego radzenia sobie z problemami natury zarówno społecznej jak i psychologicznej.

Kapitał społeczny jest uzupełnieniem kapitału ludzkiego. Składa się z relacji międzyludzkich, tj. zaufania, zrozumienia, wspólnych wartości, które integrują społeczność, a przez to umożliwiają wspólne działania. Potencjał intelektualny, zdobyte kwalifikacje i doświadczenia będzie można należycie spożytkować w społeczeństwie opartym na wiedzy. Wdrożenie celu umożliwi prowadzenie satysfakcjonującego życia zawodowego. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego oraz powszechny dostęp do nowoczesnych technologii informacyjnych jest jednym z najważniejszych wyzwań innowacyjnej gospodarki i postępowego społeczeństwa. Bez rozwoju zasobów ludzkich nie będzie możliwe sprostanie jego wymogom.

Strategia jest dokumentem otwartym, podlegającym stałemu monitoringowi i ewaluacji zadań. Wprowadzenie tych procedur pozwoli na dokonanie zmian w realizacji poszczególnych celów i zadań w zależności od zmieniających się warunków, potrzeb społecznych oraz nowych zagrożeń.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Małomicach w dniu 15 grudnia 2021 podjęła Uchwałę w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Małomice na lata 2021-2030.

W dniu 14 stycznia 2022 wpłynęły wskazania nadzorcze z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. W wskazaniach nadzorczych określono, iż zgodnie z przepisami Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. Strategia zawiera w szczególności: diagnozę sytuacji społecznej; prognozę zmian w zakresie objętym strategią; określenie: celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych, wskaźników realizacji działań. Wobec powyższych okoliczności dokonano uzupełnienia dokumentu, który zostały określony w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.